

Ebre

Ulldecona

En marxa l'estudi i recuperació de les pintures rupestres de l'abric IV

Hi participa un equip multidisciplinari amb especialistes d'universitats d'arreu de l'Estat

M. MILLAN
ULLDECONA

Un equip científic de primer ordre ha treballat aquesta setmana, sobre el terreny, en l'estudi per a la catalogació, recuperació, conservació i posada en valor de l'abric IV del conjunt rupestre de la Serra de Godall, declarat Patrimoni de la Humanitat per la Unesco.

Es tracta de l'abric més gran del conjunt i l'únic on hi ha pintures d'estils diferents com el llevanti naturalista, el semi-esquemàtic i l'esquemàtic, pintades en una forquilla cronològica d'entre 9.000 i 4.000 anys de forma ininterrompuda. És també l'abric més susceptible de poder albergar nous descobriments com ja va passar durant les feines de neteja de l'any 2011.

Els treballs suposen la documentació integral mitjançant fotogrametria d'objecte proper, escanejat làser d'alta resolució, fotografia gigapixel i control colorimètric; la realització d'un calc 3D ex novo dels registres gràfics conservats i l'estudi arqueològic dels mateixos; i un estudi termogràfic dels panells decorats i de la cavitat, entre altres actuacions. Posteriorment es farà una proposta de conservació

preventiva a partir de les dades obtingudes; una anàlisi química de crostes i patines; la publicació d'una monografia divulgativa amb els resultats de la investigació i una exposició virtual dels productes digitals generats en 3D.

Tot plegat s'emmarca en un projecte d'I+D finançat per l'Ajuntament d'Ulldecona i el Ministeri de Cultura i Esports mitjançant la línia «Ayudas para proyectos de conservación, protección y difusión de bienes declarados Patrimonio Mundial» de l'any 2020 i que té un cost total de 20.908 euros.

És l'abric més gran del conjunt, on es poden trobar pintures de diferents estils

El projecte està liderat pel doctor Juan Ruiz, del Departament d'Història (àrea de prehistòria) de la Universidad de Castilla la Mancha; Ramon Viñas, doctor en Prehistòria, investigador de l'IPHES i un dels més influents especialistes en Art Rupestre Llevantí; Eudald Guillamet, reputat restaurador es-

Treballs a l'abric IV del conjunt rupestre d'Ulldecona. FOTO: CEDIDA

pecialista en Art rupestre; Paula Herraiz, arqueòloga especialista en Art Rupestre; Rubén Pérez, enginyer del laboratori de qualitat de l'edificació de la Direcció General d'Habitatge i Rehabilitació del Govern d'Aragó, i Jesús Bustos, especialista en escanejats làser de béns culturals.

Segons destaca l'alcaldeessa d'Ulldecona, Núria Ventura, «amb aquesta nova iniciativa, el Centre d'Interpretació de l'Art Rupestre (CIAR) Abrics de l'Ermida es consolida com un dels béns patrimonials més actius del país que aposta decididament per la investigació, conservació i difusió de l'Art Rupestre Llevantí amb les noves tecnologies com a motor de des-

envolupament i coneixement». «Aquests llocs tenen un interès enorme des del punt de vista arqueològic i patrimonial, però també constitueixen tot un símbol d'identitat cultural fonamental per als municipis que l'acullen i el gestionen, com és el nostre cas, a banda d'una oportunitat de desenvolupament important ligat a l'oferta de turisme cultural sostenible», afegeix Ventura.

La iniciativa dona continuïtat a diferents projectes que el precedeixen com els 4D-VULL: monitorització d'Art Rupestre, realitzat en tres campanyes diferents entre els anys 2014 i 2019 als Abrics I i V del conjunt i també a les feines de neteja realitzades l'any 2011 i

que van posar al descobert noves figures. El director del CIAR i tècnic de patrimoni de l'Ajuntament, Agustí Vericat, considera que «els exitosos resultats aconseguits amb aquests projectes anteriors, ens donen una visió global de l'estat de conservació, aportant un renovat i acuradíssim coneixement científic dels continguts dels abrics pintats i de les seves problemàtiques de conservació». «Una informació bàsica per a poder actuar preventivament en la seva consolidació i restauració, alhora que es genera la base de futures actuacions de digitalització orientades tant a la documentació científica, com a la conservació i a la difusió», remarca.